

ROZRASTAĆ SIĘ (23) *vb impf*

się (19), się (4).

o oraz drugie a jasne; w *inf* -ra- (4), -rã- (2); -rã- *RejWiz*; -ra- : -rã- *Mącz* (4:1); w pozostałych formach -rã-.

inf rozrastać się (6). ◊ *praes 1 sg* rozrãstãm się (9). ◊ *3 sg* rozrãstã się (2). ◊ *3 pl* rozrãstają się (1). ◊ *praet 3 sg n* rozrãstało się (3). ◊ [*fut 3 pl subst* będą się rozrãstać.] ◊ *imp 2 pl* rozrãstãjcie się (1). ◊ *con 3 sg f* by się rozrãstała (1).

Sł stp brak, *Cn* notuje, *Linde XVI w.* (jeden z niżej notowanych przykładów) s.v. rozrosnąć się.

Stawać się większym; crescere PolAnt, Mącz, Calep, Vulg, Cn; grandescere, ingrandescere Calep, Cn; augeri, increscere, succrescere Calep (23) : Ad plenitudinem et latitudinem crescere, Rozrãstãć się. Mącz 68b; Grandio, Róść/ rozrãstãć się. Mącz 148c; Ingrandesco – wielkim, się łtawam, rozrãstãm się. Calep 536a, 462b, 523b.

a. Pod względem rozmiarów (15) :

Przen [w kim] (1) : Ná thym mieyfcu powieda Apóstoł/ iż w nas Kryłtus się rozrãsta/ gdy się my w łãsce iego pomnażamy. BibRadz II 108a marg.

α. O ludziach (3) :

αα. *Wzrastać z wiekiem (1) : Rozrãstało się tedy dzieciãtko/ y zołthãwiono iest od pierśi. BibRadz Gen 21/8.*

ββ. *Nabierać ciała (2) : Vigeo, Mnożę się/ sił/ mocy/ krzepkości/ dużości nãbywam/ rozrãstãm się. Mącz 495d, 210c.*

β. *O roślinach (11) : Frutico, Wiele málých łzofzyków á gãłãzek pufzczam/ też rozrãstãm się. Mącz 138b, 352b, 417a.*

rozrastać się w co (1): Vitis putanda est ne sylvescat sarmentis et in omnes partes nimia fundatur, Łãtorośl winna ma być obfiekowãna áby się bãrzo w gãłãzi nierozrãstãła áby yednãko roślá. Mącz 436c.

Zwoty: [»na miãższość się rozrastać«: gdyby zãsię gãłãzki od pniakã cienko się pufzczãły/ może być ná nich łkorkã rozparãna w podłuzki/ á tãk będą się ná miãżłzość rozrãstãć. Cresc 1571 375.]

»szeroko się rozrastać« = late diffundi, latescere Mącz (3): Ale też więc dobry kiy ná pokrzywy bywa/ Nie tãk pãrzy tłuczona choć iey nie wrywa. Ze się wđdy tãk łzyroko rozrãstãć nie może/ Tãkże też ty złego tłucz gdzye możelz nieboże. RejWiz 79v; Mącz 185d, 345c.

Szeregi: »rozpościerać się, rozrastać« (1): Nec ulla arbor avidius se promittit, Zadne się drzewo tãk bãrzo nie rołpościera/ rozrãsta. Mącz 226d.

»rozrastać a rozszerzać się« (1): Spargere se in aristas vel brachia dicitur herba, Rozrãstãć á rozłzerzãć się. Mącz 403d.

αα. *O powierzchni pokrytej roślinnością: porastać (2) :*

W porównaniu (1): Sylvesco, Rozrãstãm/ łzerzẽ się yãko łás. Mącz 436c.

Zwrot: »rozrastać się po ziemi« (1): Serpere etiam dicuntur herbae per humum, Rozrãstãć Rozłzerzãć się po ziemi. Mącz [388]b.

b. *Pod względem liczebności: rozmnażać się (1) :*

W porównaniu (1): Słuchayćie mię fynowie święci/ á rozraŧtayćie fię iáko roża [*germinate quasi rosa*] władzona nád łtrumieniem wod. *BibRadz Eccli 39/15*[13].

c. *Pod względem zasięgu i znaczenia: rozpowszechniać się, umacniać się (o ideologii) (2) :* A thácki fię mocnie rozraŧtało łowo Páńłkie/ y brało moc. *BibRadz Act 19/20*.

Szereg: »rozrastać się i rozmnażać« (1): Lecz łowo Páńłkie rozraŧtało fię y rozmnażało [*crescebat et multiplicabatur*]. *WujNT Act 12/24*.

Formacje współrdzenne cf ROŚĆ.

Cf ROZRASTAJĄCY, ROZRASTANIE

SBu, ZCh